

A background photograph of three people playing frisbee in a park. A woman in a purple and orange jacket is in the center, smiling and holding a blue frisbee. To her left, a woman in an orange jacket is also smiling. To her right, a man in a yellow shirt is holding a green frisbee. The background shows green trees and a grassy field.

RIVERIA

POHJOIS-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ RIVERIA

Opiskelijan hyvinvointisuunnitelma

Voimassa 1.8.2025 alkaen

RIVERIA.FI

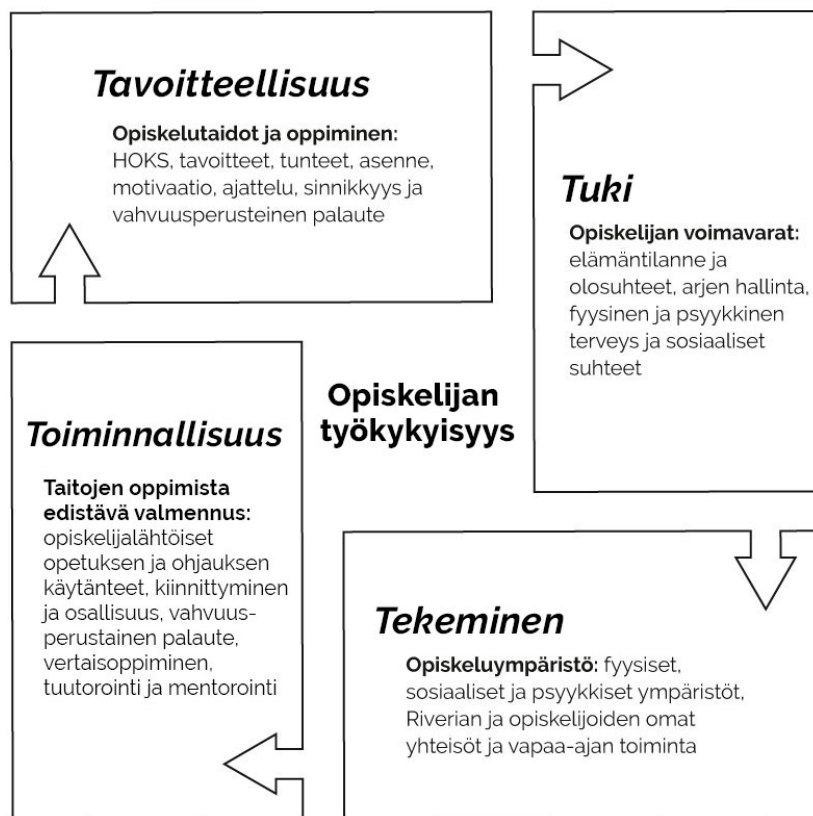
SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	3
2	OPISKELUHUOLTO RIVERIASSA	4
2.1	Yhteisöllinen opiskeluhoito	5
2.2	Yksilökohtainen opiskeluhoito	6
2.3	Opiskeluhoitoon seuranta ja arviointi	8
3	TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS	10
3.1	Varhainen tuki	10
3.2	Eriytynen tuki	10
3.3	Toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi	11
4	OSALLISUUS	13
4.1	Ohjaus	13
4.2	Opiskelija- ja tutortoiminta	14
4.3	Asuntolatoiminta	15
5	TERVEYS	15
5.1	Opiskelijaterveydenhoito	15
5.2	Kuraattori- ja psykologipalvelut	16
5.3	Päihteiden käytön ennalta ehkäisy	18
6	TURVALLISUUS	19
6.1	Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennalta ehkäisy	19
6.2	Toiminta kriisitilanteissa	19

1 JOHDANTO

Riverian tehtävänä on valmentaa työelämään tulevaisuuden osaajia yhteistyössä kumppaneidemme kanssa. Se edellyttää tasalaatuisten ja vaikuttavien opiskelijan hyvinvointia ja työkykyisyyttä tukvien palvelujen tarjoamista. Opiskelijoiltamme se vaatii omaan hyvinvointiin liittyvien tietojen ja taitojen hallintaa ja myös vastuun ottamista omasta työkyvystä ja hyvinvoinnista.

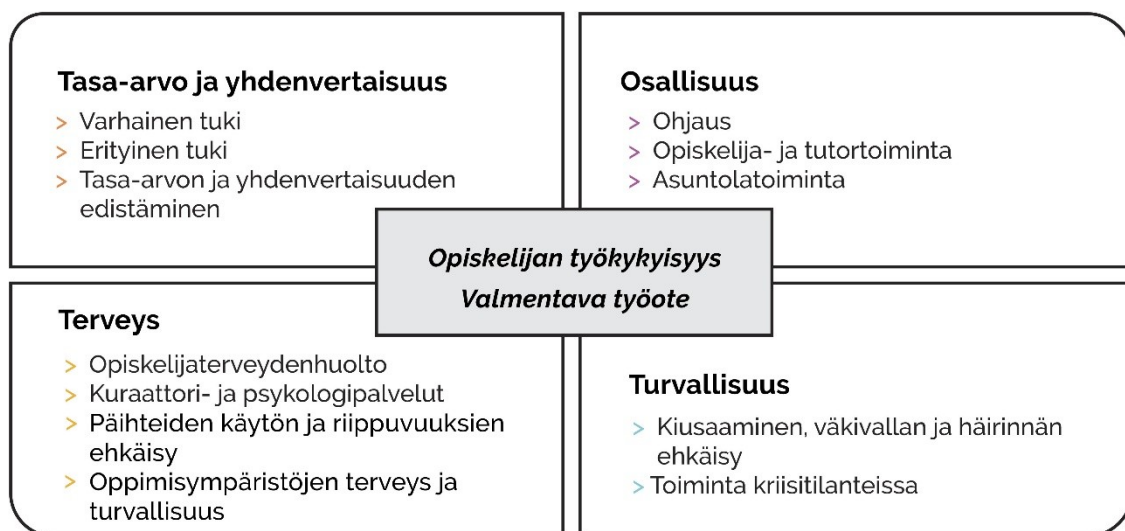
Riveriassa opiskelijan hyvinvoinnin edistäminen perustuu opiskelijan oppimisen ja työkykyisyyden (Kunttu 2011) kokonaisvaltaiseen tukemiseen opiskelun arjessa. Se tapahtuu erilaisin opiskelun tuen ja yhteisöllisyyden vahvistamisen keinoin valmentavalla työotteella.

Kuva 1. Opiskelijan työkykyisyyden malli osana taitojen oppimista edistävää valmentavaa työotetta

Hyvinvointisuunnitelma – mistä on kysymys?

Opiskelijan hyvinvointisuunnitelmassa määritellään opiskelun tuen ja yhteisöllisyyden edistämisen toimintatavat Riveriassa. Päivitetty suunnitelma astuu voimaan 1.8.2025 alkaen. Se koskee ensisijaisesti ammatillisessa koulutuksessa opiskelevia. Hyvinvointisuunnitelma sisältää opiskelijoiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, osallisuutta, terveyttä ja turvallisuutta edistävät linjaukset ja toimenpiteet. Se ohjaa myös yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskeluhoollon toteuttamista, arvioimista ja kehittämistä varten (L531/2017,99§ L 1287/2013, 24§, OPH:n määräys - 4609-2022).

Kuva 2. Opiskelijan hyvinvointisuunnitelman kokonaisuus

2 OPISKELUHUOLTO RIVERIASSA

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä (L 1287/2013, 3§). Opiskeluhuollon keskeisenä tavoitteena on tukea opiskelijoiden oppimista siten, että oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita haasteita tunnistetaan, lievennetään ja ennaltaehkäistään mahdollisimman varhain (L 1287/2013, 6§).

Opiskeluhuollon palveluja tarjotaan matalalla kynnyksellä siten, että ne ovat Riverian opiskelijoille helposti saatavilla ja myös laadukkaasti järjestettyjä opiskelijan tutkinnosta tai koulutusyksiköstä riippumatta. Tavoitteena on, että opiskelijoiden ohjaus- ja opiskeluhoitopalvelut tarjotaan pääsääntöisesti opiskelijan omalla kampuksella.

Taulukko 1. Opiskelijoille tarjottavat ohjaus- ja opiskeluhoitopalvelut (L 531/2017)

	Oppivelvollisuuteen perustuva maksuton koulutus		Jatkuvan oppimisen koulutus			Oppisopimuskoulutus		Työvoimakoulutus			Vapaa sivistystyö
	Perus- tai ammatti-tutkinto-opiskelija	TUVA-opiskelija	Perustutkintoa tai tutkinnon osia suorittava opiskelija	TUVA-opiskelija	Ammatti- ja erikoisammatti-tutkintoa tai tutkinnon osia suorittava opiskelija	Oppivelvollisen maksuton koulutus: perus- ja ammattitutkinto-opiskelija	Perustutkinto-, ammatti- ja erikoisammatti-tutkinto-opiskelija	Perustutkinto-opiskelija	Ammatti- ja erikoisammatti-tutkinto-opiskelija	Maahanmuuttaja-koulutuksen opiskelija	Kansanopisto-opiskelija
Riverian ohjaus- ja tukipalvelut											
Opinto-ohjaus	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
Erityinen tuki	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
KV-opiskelijan asettautumispalvelut			*	*	*	*	*				
Palveluneuvonta	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Hyvinvointialueen tarjoamat opiskeluhoitoon palvelut											
Terveydenhoitajan palvelut	*	*	*	*	*1	*	työterveyshuolto				
Lääkäripalvelut	*	*	*	*		*	työterveyshuolto				
Kuraattoripalvelut	*	*	*	*		*	*2	*2			
Psykologi	*	*	*	*		*	työterveyshuolto	*2			

1) Opiskelu päätoimista 2) Perustutkinto

Opiskeluhoito on kaikkien oppilaitoksissa työskentelevien ja opiskeluhoitopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden tehtävä. Vastuu opiskeluyhteisön ja yksilöiden hyvinvoinnista on oppilaitoksen henkilökunnalla ja myös opiskelijoilla.

Riveria toteuttaa opiskeluhoitoa yhteistyössä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen (Siun soten) kanssa. Riverian hyvinvointisuunnitelman laadinnassa on otettu huomioon Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma, kuntien lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmat sekä oppivelvollisuuslaki (1214/2020).

Riverian opiskeluhoitoon kokonaistarpeen arviointi tehdään vuosittain toiminta- ja taloussuunnittelu-prosessin yhteydessä. Tarpeen arvioinnissa huomioidaan voimassa oleva ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö (L 531/2017), Opetushallituksen määräykset (4609/2022), Oppivelvollisuuslaki (1214/2020) sekä muut Riverian toimintaa ohjaavat linjaukset, kuten Tutkintokoulutuksen ja työ-elämäyhteistyön toteuttaminen ammatillisessa koulutuksessa – Käytännön opas yhteisistä toimintamalleista opetus- ja ohjaushenkilöstölle.

Riveriassa opiskeluhoitoon toimintatavat, prosessit, henkilöstön vastuut ja roolit ovat yhtenäiset tutkinnosta tai koulutusyksiköstä riippumatta. Alueelliset moniammatilliset verkostot pääsääntöisesti laajentavat ohjaus- ja opiskeluhoitopalveluiden tarjontamme ja lisäävät mahdollisuuksiamme vastata opiskelijoiden moninaisiin tuen tarpeisiin. Opiskelijahuollon tuloksellisuutta arvoimme osana Riverian toiminnan tuloksellisuutta: toiminnan vaikuttavuuden, asiakaslähtöisyyden ja tuottavuuden, tehokkuuden ja taloudellisuuden mittareilla. Opiskeluhoitoon toimenpiteiden toteutumista seurataan tulosalueiden opiskeluhoitoryhmissä sekä opiskeluhoitoon ohjausryhmässä.

2.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito

Mitä?

Yhteisöllisellä opiskeluhoitolla tarkoitetaan toimintatapoja ja -kulttuuria, joilla koko Riverian opiskeluyhteisöissä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja tapaturmien ehkäisyä.

Sen avulla tuetaan ja ohjataan oppimista sekä tunnustetaan, lievennetään ja ennalta ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia. Opiskeluhoitoon avulla vaikutetaan myös oppimisympäristöjemme esteettömyyteen.

Vahvistamme yhdessä tekemisen ja toisista välittämisen kulttuuria ja yhteishenkeä – riverialaisuutta.

Vastuu yhteisöllisen opiskeluhoitoon toteuttamisesta kuuluu kaikille Riveriassa työskenteleville. Yhteisöllisen opiskeluhoitoon ytimessä on valmentava työote taitojen opetuksessa ja ohjauksessa, sen laadukas ja vaikuttava toteuttaminen. Tavoitteenamme on tukea opiskelijoiden aktiivista toimijuutta, toisin sanoen opiskelijoiden halukkuutta oppimiseen, oman itsensä ja ammatillisen osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisten valintojen tekemiseen omien kykyjensä ja valmiuksiensa mukaisesti.

Yhteisöllisyys rakentuu arjen vuorovaikutustilanteissa ja oppilaitoksen osallistavien toimintatapojen myötä. Riverian yhteisöllisen opiskeluhoitoon keskeiset elementit on kuvattu alla olevassa kuvassa.

Kuva 3. Yhteisöllinen opiskeluhoolto Riveriassa

Miten?

Yhteisöllisen opiskelijahuollon toimintatapojen suunnittelusta, toteuttamisesta, arvioinnista ja kehittämisestä **vastaavat** Riverian **tulosaluekohtaiset opiskeluhooltoryhmät yhteistyössä henkilöstönsä kanssa.**

Riveriassa laaditaan koko oppilaitosta koskeva yhteisöllisen opiskeluhoollon toimintasuunnitelma vuosittain. Suunnitelman tavoitteet johdetaan alueellisesta opiskeluhoollon suunnitelmasta. Tämän kaikille yhteisen suunnitelman mukaisesti tulosaluekohtaiset opiskeluhooltoryhmät suunnittelevat käytännön toteutuksen ja vastaavat myös omalta osaltaan suunnitelman toteuttamisesta. Suunnitelman laadinnasta vastaa opiskeluhoollon asiantuntija yhteistyössä tulosaluekohtaisten opiskeluhooltoryhmien asiantuntijoiden, tulosalueiden tiimipäällikköjen sekä prosessi- ja koulutusjohtajan kanssa. Suunnitelman hyväksyy ja siitä päättää Riverian johtoryhmä.

2.2 Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Mitä?

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tehtävänä on edistää opiskelijan hyvinvointia, terveyttä ja opiskelua ja työkykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavien yksilöllisten tukitoimien järjestämisestä.

Miten?

Yksilökohtaista opiskeluhoolltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan kanssa ja hänen suostumuksellaan. Lähtökohdana on opiskelijaa arvostava, hänen mielipiteitään kuunteleva ja luottamusta rakentava vuorovaikutus. Toiminnassa otetaan huomioon opiskelijan itsenäinen asema opiskeluhooltoon liittyvissä kysymyksissä. Opiskelijalle ja tarvittaessa hänen huoltajalleen annetaan tietoa yksittäisen opiskelijan oikeuksista opiskeluhoollon sekä asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto sisältää yksittäiselle opiskelijalle annettavat 1) opiskeluterveydenhuollon palvelut, 2) opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelut ja 3) monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhoollon palvelut, ml. opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä.

Oppilaitoksen henkilökunnalla on velvollisuus ohjata opiskelijaa hakemaan tarvitsemiaan opiskelu-
huollon palveluja (L 1287/13, 11§). Jos oppilaitoksen tai opiskeluhoollon työntekijä arvioi, että
opiskelijan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi taikka
poistamiseksi tarvitaan opiskeluhoollon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipy-
mättä yhteyttä opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava
tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot (L 1287/13, 16§).

Opiskelijaa on informoitava tästä yhteydenotosta. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä
yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta (esimerkiksi joko puhelimitse tai Wilma-
viestillä) sekä mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä oppilas- ja opiskeluhoolto-
laissa säädettyssä määräajassa. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun psykologin tai kuraat-
torin kanssa on järjestettävä viimeistään seitsemäntenä päivänä opiskelijan, huoltajan tai muun
henkilön yhteydenoton perusteella. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjes-
tettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

Opiskelijan ohjauksesta yksilöllisen opiskeluhoollon palveluihin, on hyvä informoida opiskelijan
huoltajia huomioimalla seuraavat asiat:

- Opiskeluhoolto on opiskelijan oikeus. Opiskeluhoollon asiantuntijaryhmän työskentely ei edellytä
huoltajan suostumusta. Opiskelijan antama lupa riittää. Huoltajalla ei ole myöskään oikeutta
kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoollon palveluja (L 1287/13, 18§).
- Jos alaikäisellä tai muutoin vajaavaltaisella ei ikänsä tai kehitystasonsa vuoksi ole edellytyksiä
arvioida itsenäisesti opiskeluhooltoasian merkitystä, huoltaja tai muu laillinen edustaja voi antaa
tällöin suostumuksen siihen hänen sijastaan. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on
kuitenkin otettava muutoin huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisa hänen
ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytysten mukaisesti.
- Opiskelija voi kieltää painavasta syystä huoltajaansa osallistumasta itseään koskevan opiskelu-
hooltoasian käsittelyyn tai antaa itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhoollon tietoja
huoltajilleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion tästä voi tehdä vain kuraattori,
psykologi tai terveydenhoitaja.

Moniammatillinen yhteistyö ja varhainen tuki avainasemassa

Riveriassa yksilökohtaisen opiskeluhoollon palvelut tuotetaan ja niiden riittävyttä tarkastellaan
yhteistyössä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen, Siun soten kanssa. Yksilökohtainen opiskeluhoolto
ja sen onnistuminen edellyttävät kiinteää ja toimivaa yhteistyötä myös muun oppilaitoksen opiskelu-
huoltohenkilöstön – opinto-ohjaajien, erityisopettajien, ammatillisten ohjaajien ja asuntolaohjaajien
kanssa.

Kaikkien opettajien, etenkin omavalmentajien rooli on merkityksellinen opiskelijoiden toimintakyvyn
tai terveydentilan muutoksista johtuvien tai muiden ongelmien varhaisessa tunnistamisessa, niihin
puuttumisessa sekä yksilökohtaisen opiskeluhoollon palveluihin ohjaamisessa. Yhteistyötä tehdään
tarvittaessa myös muun opetushenkilöstön sekä perusopetuksen, TUVA-koulutusten, etsivän nuori-
sotyön, työpajatoiminnan sekä muiden viranomaisen, kuten erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja
poliisin kanssa. Nivelvaiheessa tehtävä yhteistyö perusopetuksen kanssa on kuvattu erityisen tuen
suunnitelmassa sekä ohjauksen suunnitelmassa. Opiskelijalle annetaan yksilöllistä opiskeluhoollon
tukea ja ohjausta myös kurinpitörangaistusten tai opiskeluoikeuden peruuttamisprosessin tai sen
uhan yhteydessä. Nämä ohjaustoimenpiteet on kuvattu tarkemmin sekä ohjauksen suunnitelmassa
että kurinpidollisia prosesseja koskevassa toimintaohjeessa.

Yksilökohtaisten palveluiden järjestämisessä suositaan varhaisen tuen toimintamalleja sekä pyri-
tään madaltamaan monin eri keinoin opiskelijoiden kynnystä hakea ajoissa tarvitsemaansa tukea ja
palveluita. Olennaista on se, että nämä palvelut ovat lähellä opiskelijaa. Tärkeää on myös se, että
ammattilaisten välinen yhteistyö on tiivistä ja viestinkulku jouhevaa.

Opiskeluhuollon monialainen asiantuntijaryhmä

Opiskeluhuollon asiantuntijaryhmä vastaa aina tapauskohtaisesta opiskelijoiden asioiden käsittelystä. Aloitteen yksittäisen opiskelijan asian käsittelystä voi tehdä omavalmentaja, opiskelija, opiskelijan huoltaja tai muu moniammatillisen yhteistyön toimija. Yksittäisen opiskelijan asian käsittely opiskeluhuollon asiantuntijaryhmässä edellyttää opiskelijan antamaa yksilöityä kirjallista lupaa käsitellä hänen asioitaan kyseisessä asiantuntijaryhmässä.

Opiskeluhuollon asiantuntijaryhmässä ovat mukana pääsääntöisesti ne Riverian tai yhteistyötahojen työntekijät, joille opiskelija on antanut luvan käsitellä hänen asioitaan sekä opiskelija ja hänen huoltajansa. Tapauskohtaisesti nimetyssä asiantuntijaryhmässä sovitut toimenpiteet kirjataan opiskelija-huollon kertomuksiin. Myös hyvinvointialueen henkilöstö pääsee kirjaamaan monialaisen asiantuntijaryhmän muistioita opiskeluhuollon kertomukseen Wilmassa.

Ryhmän toimintatavat on kuvattu tarkemmin opiskeluhuollon asiantuntijaryhmää koskevassa toimintaohjeessa, joka löytyy Riverian intrasta Tutkintokoulutus – Opiskelun tuki ja yhteisöllisyys - Opiskeluhoolto -sivulta.

Tietojen luovutus koulutuksesta opiskeluhoitopalveluille ja koulutuksen siirtymävaiheessa

Sellaisissa tilanteissa, jossa hyvinvointialueen ammattilaisilla ei ole oikeutta saada opiskelijan tietoja suoraan lakiin perustuvasti, tietojen luovuttamiseen tarvitaan opiskelijan/huoltajan suostumus. Suostumuksen on oltava aidosti vapaaehtoinen ja sen tulee olla tietoinen, yksilöity ja yksiselitteinen tahdonilmaisu. Opiskelija ja/tai huoltaja antavat suostumuksen tietojen katseluun Wilma-lomakkeella. Kuraattorit, psykologit ja terveydenhoitajat vastaavat suostumuksen pyytämisestä opiskelijalta.

Peruskoulusta saadut niveltiedot ovat tärkeitä ammatillisen koulutuksen nivelvaiheessa. Peruskoulut toimittavat oppivelvollisten niveltiedot sähköisellä lomakkeella Riveriaan.

2.3 Opiskeluhuollon seuranta ja arviointi

Mitä?

Opiskeluhuollon kokonaistarpeen arvioinnin tarkoitus on varmistaa palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja palveluiden tarkoituksenmukaisuus ja vaikuttavuus. Arviossa otetaan huomioon opiskelijoiden terveyteen ja hyvinvointiin sekä opiskeluyhteisöön ja oppimisympäristöihin liittyvät tarpeet. Kun arviota laaditaan, hyödynnetään monipuolisesti selvityksiä ja ajantasaista tuloksellisuuden seuranta-tietoa Riverian tulostietojen ja muiden tietotyökalujen avulla, opiskeluhoollon kertynyttä tietoa ja kokemusta sekä huoltajilta ja erityisesti opiskelijoilta saatua palautetietoa.

Lisäksi vuosittain osana toiminnan ja tuloksellisuuden arviointikäytänteitä tarkastelemme mm. opiskelijoiden tuen tarpeita, opinnoista eroamisia sekä opiskeluhoollon toimivuutta. Vuosittaisen arviointiprosessin ohessa opiskeluhoollon omavalvontaa tehdään myös osana sisäistä tarkastusta. Kansalliset ammatillisen koulutuksen palautekyselyt (aloitus- ja päättökysely), Riverian vuosittainen opiskelijan hyvinvointikysely, kuten myös joka toinen vuosi toteutettavat kouluterveyskyselyt ja Terveystietojen ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) opiskeluhooltoon kohdistuvat kyselyt antavat tärkeää tietoa, Amis-barometria unohtamatta. Riveria on mukana myös erilaisissa opiskeluhoollon koskevissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa.

Opiskeluhoitosuunnitelman toteutumisesta ja opiskelijapalautekyselyiden, kouluterveyskyselyiden sekä muiden kyselyiden keskeisistä tuloksista tiedotetaan Riverian henkilökuntaa, opiskelijoita, huoltajia sekä tarvittavia yhteistyökumppaneita. Näistä samoin kuin muistakin opiskeluhoollon palveluista (ml. sora -säädöksistä) tiedotetaan Riverian nettisivuilla, Wilmassa, Riverian intrassa, huoltajille suunnatuissa tilaisuuksissa, henkilökunnan kokouksissa sekä yhteistyökumppaneille järjestetyissä tilaisuuksissa, kuten Polku toisen asteen opintoihin -tapahtumassa.

Miten?

Riverian johtoryhmä sekä tulosaluekohtaiset opiskeluhooltoryhmät seuraavat opiskeluhoollon toteutumista Riveriassa. Käytännössä vastuu seurannasta ja kokonaistarpeen arvioinnista on kuntayhtymän johtaja, rehtorilla ja prosessi- ja koulutusjohtajalla.

Riveriassa tulosaluekohtaiset opiskeluhooltoryhmät osallistuvat Riverian opiskelijan hyvinvointisuunnitelman valmisteluun ja toimivat opiskeluhoollon keskinäisenä kehittämisen foorumina.

Riverialla on edustajat Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen alueellisessa opiskeluhooltoryhmässä sekä muissa kuntien nuorten ohjaus- ja palveluverkostoissa, jotka osaltaan tukevat opiskeluhoollon kokonaistilanteen arviointia.

Opiskelijahuollon tuloksellisuutta arvoimme osana Riverian toiminnan tuloksellisuutta: toiminnan vaikuttavuutta, asiakaslähtöisyyttä, tuottavuutta, tehokkuutta ja tuloksellisuutta. Opiskeluhoollon toimenpiteiden toteutumista seurataan tulosalueiden opiskeluhooltoryhmissä sekä opiskeluhoollon ohjausryhmässä.

Taulukko 2. Opiskeluhoollon toimijat ja tehtävät

Toimija	Tehtävä	Tarkenne
Alueellinen opiskeluhooltoryhmä	Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhooltopalvelujen järjestämisen suunnittelu ja seuranta	yhteisöllinen ja yksilöllinen opiskeluhoolto Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella
Opiskeluhoollon ohjausryhmä	opiskeluhoollon toteutumisen seuranta Riveriassa	yhteisöllinen ja yksilöllinen opiskeluhoolto Riveriassa
Tulosaluekohtaiset opiskeluhooltoryhmät	yhteisöllisen opiskeluhoollon kehittäminen Riveriassa ja opiskeluhoollon asiantuntijoiden yhteinen keskustelufoorumi	yhteisöllinen opiskeluhoolto Riveriassa
Opiskeluhoollon monialainen asiantuntijaryhmä	opiskelijan ohjaus ja tuki	yksilökohtainen opiskeluhoolto koulutusyksikössä ja kampuksella
Siun soten opiskelijahuoltohenkilöstö	opiskelijan ohjaus ja tuki, yhteistyö omavalmentajien ja muiden opettajien kanssa	yksilökohtainen ja yhteisöllinen opiskeluhoolto koulutusyksikössä ja kampuksella
Riverian henkilöstö	opiskelijan ohjaus ja tuki, yhteistyö opiskelijahuoltohenkilöstön kanssa	yksilökohtainen ja yhteisöllinen opiskeluhoolto koulutusyksikössä ja kampuksella
Omavalmentaja	opiskelijan ohjaus ja tuki, yhteistyö opiskelijahuoltohenkilöstön kanssa	henkilökohtaistaminen (HOKS)

3 TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

3.1 Varhainen tuki

Mitä ja miten?

Riveriassa opiskelijan työkykymalli ohjaa opettajien ja muun henkilöstön antamaa varhaista tukea ja opiskelijan opintoihin kiinnittymisen edistämistä. Se toimii myös pohjana omavalmentajan HOKS-työkentelylle opiskelijan kanssa.

Keskeisin elementti varhaisessa tuessa on valmentavan työotteen mukaisesti läsnäolo ja luottamus. Läsnäolo on ensimmäinen edellytys onnistuneelle kohtaamiselle ja kaksisuuntaiselle vuorovaikutukselle pedagogissa ja ohjauksellisissa prosesseissa. Kun kohtaamme opiskelijat aidosti, kuulemme ja kuuntelemme kaikkia, kysymme ja keskustelemme, osoitamme välittämistä ja mahdollistamme luottamuksen syntymisen. Luottamus on myös perusta opiskelijan opintoihin sitoutumisen tukemiseen ja mahdollisten opiskelukykyisyyttä heikentävien tekijöiden ja olosuhteiden havaitsemiseen.

Vahvistamme yhdessä tekemisen ja toisista välittämisen kulttuuria ja yhteishenkeä – riverialaisuutta.

Varhaisen tuen huoneentaulu riverialaisille
1. Ole läsnä yksilölle ja yksilöille.
2. Kysy, mitä opiskelijoille kuuluu.
3. Anna opiskelijoille mahdollisuus suunnitella ja tehdä itse.
4. Käytä aikaa opiskelijoiden kanssa osaamisen kehittymisen ja opintojen edistymisen seurantaan.
5. Jos huoli herää, ota se rohkeasti puheeksi opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan kanssa.
6. Ohjaa tarvittaessa opiskelijaa opiskeluhuollon palveluihin.
7. Pyydä opiskelijoilta palautetta, ovatko he kokeneet, että heistä aidosti välitetään.

Riveriassa varhainen tuki on olennainen osa taitojen oppimista edistävälle valmentavalle työotteelle rakentuvaa toimintakulttuuria, jossa olennaista ovat:

- tavoitteellinen ja tuloksellinen HOKS-prosessi, ml. säännöllinen osaamisen kehittymisen ja opintojen edistymisen seuranta
- omavalmentajan aktiivinen ja opiskelijaa osallistava toiminta
- opiskelijoille tarjottava vahvuusperustainen tuki ja ohjaus
- vaikuttavan yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttaminen
- osallistava ja aktiivinen opiskelijatoiminta
- toimiva yhteistyö oppilaitoksen ja opiskelijoiden huoltajien välillä.

3.2 Erityinen tuki

Mitä?

Erityisellä tuella tarkoitetaan opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin, tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa **suunnitelmallista pedagogista tukea** sekä **erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä**. Erityisen tuen järjestelyt ovat yksilöllisiä ja ne suunnitellaan opiskelijan tarpeista lähtien.

Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen niin ammatillisissa perustutkinnoissa, ammattitutkinnoissa kuin erikoisammattitutkinnoissa sekä tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa.

Miten?

Erityisen tuen prosessi käynnistyy aina opiskelijakohtaisella tuen tarpeen tunnistamisella ja arvioinnilla. Sen perusteella tehdään päätös erityisen tuen perustamisesta ja samalla laaditaan suunnitelma erityisen tuen toteuttamisesta sekä yksilölähtöisestä pedagogista tuesta että oppimis- ja opetusjärjestelyistä. Erityistä tukea toteutetaan Riveriassa valmentavalla työotteella taitojen oppimisen ja valmentavan työotteen mukaisesti.

Erityinen tuki on aina osa opiskelijan henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa, HOKSia.

Kuva 4. Erityisen tuen kokonaisuus

Tarkemmat ohjeet erityisen tuen toteuttamisesta löytyvät Riverian intrasta Tutkintokoulutus – Opiskelun tuki ja yhteisöllisyys – Erityinen tuki -sivulta.

3.3 Toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi

Mitä?

Opiskelijoiden yhdenvertaiset mahdollisuudet kouluttautua ja kehittää itseään, saada palveluita ja edetä urallaan ovat ammatillisen koulutuksen keskeisiä tavoitteita. Riveriassa jokaisen opiskelijan on mahdollista saavuttaa omat, henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjatut tavoitteensa.

Riveria on kulttuurisesti monimuotoinen yhteisö. Kenenkään Riveriassa opiskelevan yksilön lähtökohdat (kuten ikä, sukupuoli, sosiaalinen tai kulttuurinen tausta tai henkilökohtaiset ominaisuudet) eivät saa vaikuttaa opiskeluun eikä opetuksen ja ohjauksen laatuun. Oppimisympäristöt ovat sellaisia, joissa jokaisen on turvallista opiskella ja tehdä työtä. Tämän onnistumiseksi meidän kaikkien riverialaisten on ymmärrettävä sekä tasa-arvon että yhdenvertaisuuden merkitys oppilaitoksemme arjessa.

**Varmistamme tasa-arvon
ja yhdenvertaisuuden
toteutumisen Riveriassa**

Tasa-arvo tarkoittaa sitä, että jokainen sukupuoli on yhtä arvokas. Suomessa tasa-arvo perustuu lakiin naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta. Laki kieltää kaiken seksuaalisuuteen ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän ja häirinnän. Nykyisin tasa-arvo sisältää myös vapauden valita, onko sukupuoli omasta mielestä edes tärkeä ominaisuus. **Tasa-arvo tarkoittaa myös vapautta olla ja ilmaista oma sukupuoli.**

Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita. Oikeus olla sellainen kuin on, on yleinen ihmisoikeus. Suomessa perustuslaki määrää jokaiselle samat oikeudet. Perustuslain määräystä täsmentää laki yhdenvertaisuudesta. Laki yhdenvertaisuudesta kieltää syrjinnän, häirinnän, kohtuullisten mukautusten epäämisen, sekä ohjeen tai käskyn syrjiä jotakuta. Lain mukaan **erilainen kohtelu on syrjintää, kun se johtuu ihmisen henkilökohtaisista ominaisuuksista.** Häirintää on sellainen käyttäytyminen ja toiminta, joka loukkaa toisen (tai useamman) henkilön henkistä tai fyysistä koskemattomuutta. Häirintä voi olla tietoista tai tiedostamatonta, mutta riittää, että se on ei-toivottua. Voi olla, että häirintään ei liity mitään seksuaalista. **Seksuaalista häirintää on kaikki toiminta, joka halven-
taa ja on luonteeltaan seksuaalista.**

Miten?

Riverian keskeisimmät teemat tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämässä ovat yhdenvertaisen toimintakulttuurin ja opiskelijoiden osallisuuden vahvistaminen sekä opiskelijoiden oppimisen ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen.

Yhdenvertaisen toimintakulttuurin edistämisen huoneentaulu riverialaisille
Älä oletta. Jokainen opiskelija on yksilö.
Anna opiskelijan itse määritellä itsensä.
Huomioi kaikkia opiskelijoita ja huolehdi, että kaikkien ääni pääsee kuuluville.
Luo kaikkia arvostavaa ilmapiiriä.
Puhuttele opiskelijoita (ja henkilöstöä) ilman oletuksia sukupuolesta ja sillä nimellä, jota yksilö haluaa itsestään käytettävän.
Varmista, että yhdenvertaisuus toteutuu opetus- ja ohjaustilanteissa eri oppimisympäristöissä.
Oppimateriaalien on oltava jokaisen opiskelijan saavutettavissa. Ole kriittinen oppimateriaalien sisällön suhteen. Vältä stereotypioita. Pyri materiaalien käytössä ja niiden tuottamisessa moninaisuuteen.
Varmista, että oppimisympäristöt ovat turvallisia ja jokainen voi kokea itsensä hyväksytyksi omana itsenään.
Puutu aktiivisesti kiusaamis- ja häirintätilanteisiin Riverian ohjeistuksen mukaisesti.

Tarkemmat tiedot tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä löytyvät Opetuksen ja ohjauksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta Riverian intrasta Tutkintokoulutuksen etusivulta.

4 OSALLISUUS

4.1 Ohjaus

Mitä?

Riveriassa ohjaus on jatkuvaa, vuorovai-
kutteisista ja tavoitteellista toimintaa opis-
kelijan oppimisen, kasvun ja kehityksen
tueksi. Se on myös keskeinen osa opinto-
jen henkilökohtaistamista ammatillisessa
koulutuksessa.

Ohjauksella tuetaan opiskelijan oppi-
mista, ammatti-identiteetin kehittymistä,
opintojen valinnaisuuden ja osaamisen
tunnustamisen toteutumista sekä
ohjataan opiskelijaa hänen tehdessään
ura- ja koulutusvalintoja.

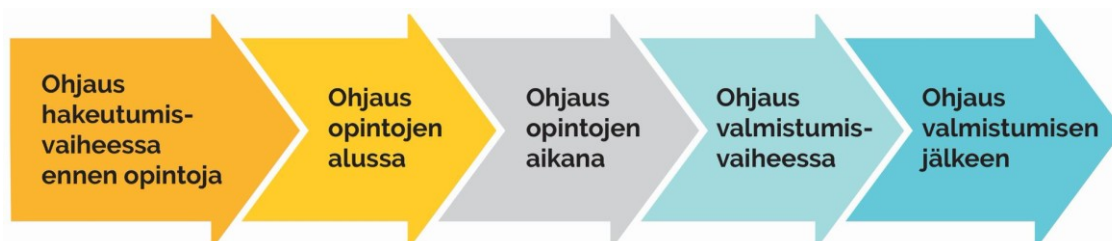
Miksi?

Ohjauksen tarkoituksena on auttaa opiskelijaa tunnistamaan omat vanvuutensa ja kehittämis-
teensä. Ohjaus auttaa opiskelijaa laatimaan ja päivittämään myös omaa osaamisen kehittämissuun-
nitelmaansa, tekemään omaa opintopolkuaan koskevia valintoja ja seuraamaan säännöllisesti
omien opintojensa edistymistä. Ohjauksen avulla autetaan ja tuetaan opiskelijaa integroitumaan
opiskeluyhteisönsä ja toimimaan kyseisen yhteisön jäsenenä. Se kasvattaa opiskelijoita myös
yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen.

Opinto- ja uraohjauksen tavoitteisiin kuuluu, että koulutuksen järjestäjän opiskelupaikat täyttyvät
ammattialoista kiinnostuneilla opiskelijoilla, opiskelijat saavuttavat työelämässä vaadittavan ammatilli-
sen osaamisen, suorittavat tavoitteena olevan ammatillisen tutkinnon (tai tutkinnon osan) ja kiinnittyvät
tutkinnon suoritettuaan työmarkkinoille joko palkkatyöhön tai yrittäjiksi tai jatkavat opintojaan korkea-
asteella. Riveriassa kaikilla opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa ammatillisen perustutkinnon lisäksi
ylioppilastutkinto.

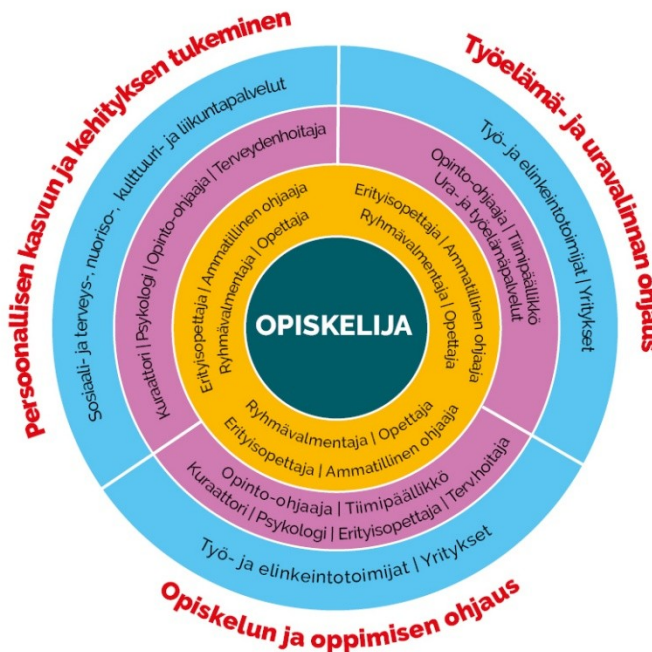
Miten?

Riveriassa ohjaus on jaettu viiteen eri vaiheeseen, joista ensimmäinen liittyy koulutukseen hakeutu-
miseen. Toinen ja kolmas vaihe opintojen aikaiseen ohjaukseen ja neljäs ja viides vaihe opiskelijan
siirtymiseen työelämään tai jatko-opintoihin.

Kuva 6. Ohjauksen eri vaiheet

Ohjausta toteuttavat omavalmentajat, opinto-ohjaajat, opettajat, erityisopettajat, opintosihteerit,
tutoropiskelijat ja muu henkilöstö. Kasvatuksellinen ohjaus ja neuvonta kuuluvat kaikille henkilö-
kuntaamme kuuluville.

Tarkemmat ohjeet ohjauksen toteuttamisesta eri vaiheissa opintoja löytyvät ohjaussuunnitelmasta Riverian intrasta Tutkintokoulutus – Opiskelun tuki ja yhteisöllisyys - Ohjaus.

4.2 Opiskelija- ja tutortoiminta

Mitä?

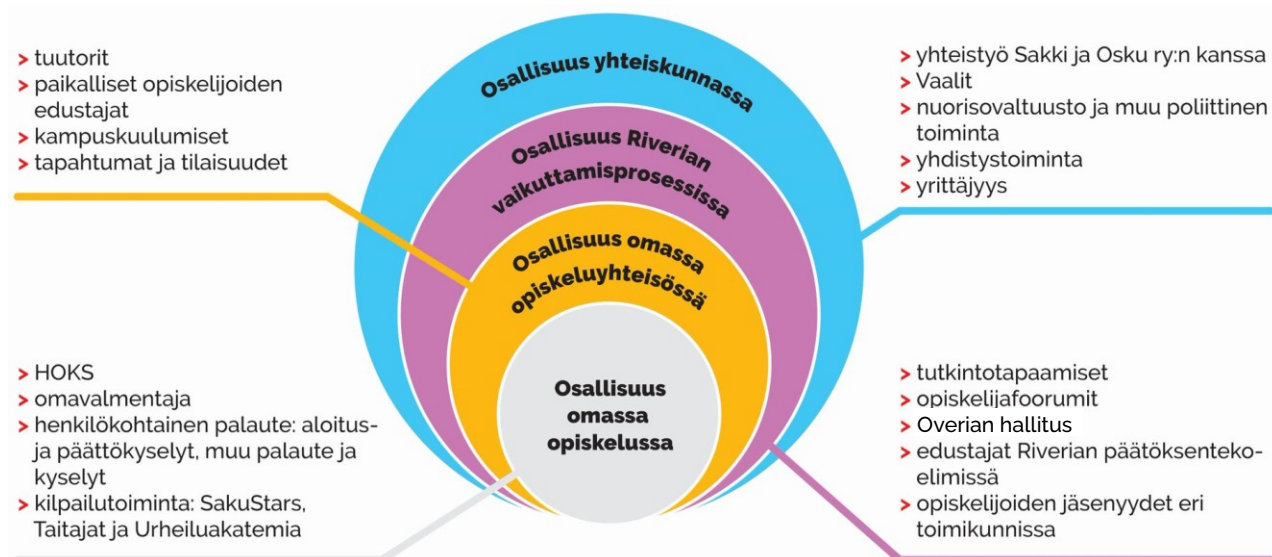
Opiskelijoiden osallisuuden edistäminen on keskeistä yhteisöllisen ja yhdenvertaisen toimintakulttuurin vahvistamisessa. Riveriassa kaikilla opiskelijoilla on oikeus osallistua ja tulla kuulluiksi heitä koskevissa asioissa.

Opiskelijoiden osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia lisätään aktiivisella opiskelijakuntatoiminnalla. Riveriassa kaikki opiskelijat kuuluvat opiskelijakuntaan. Opiskelijakunnan nimi on Overia, jota aktiivisesti kuullaan, kun tehdään opiskeluun, oppimiseen ja opintoihin sekä muihin opiskelijoiden asemaan olennaisesti vaikuttavia päätöksiä.

Vahvistamme yhdessä tekemisen ja toisista välittämisen kulttuuria ja yhteishenkeä – riverialaisuutta.

Miten?

Opiskelijakunta osallistuu erilaisten tapahtumien ja teemapäivien järjestämiseen. Se tekee myös esityksiä ja antaa lausuntoja oppilaitosta, opiskelijoita ja opiskelua koskevista asioista. Opiskelijakunnan edustajia on erilaisissa Riverian työryhmissä, kuten opiskeluhuollon ohjausryhmässä ja tulosaluekohtaisissa opiskeluhoitoryhmissä. Opiskelijakunnan edustaja on läsnä- ja puheoikeudella mukana yhtymävaltuustossa ja yhtymähallituksessa. Lisäksi opiskelijakunta tapaa säännöllisesti Riverian johtoa. Opiskelijoiden kuulemistilaisuudet sekä opiskelijapalautekyselyt ovat myös tärkeä väylä kuulla opiskelijoita ja huomioida heidän näkemyksiään ja kokemuksiaan oppilaitoksen kehittämisessä.

Kuva 7. Opiskelijoiden osallisuuden edistäminen Riveriassa

Riveriassa tutorit ohjaavat ja tukevat opiskelijoita sekä perehdyttävät heitä opiskeluun ja vapaa-aikaan liittyvissä asioissa. Tavoitteena on vertaisohjauksen ja -oppimisen hyödyntäminen. Vertaisoppimisessa opiskelijat toimivat yhdessä ja oppivat toinen toisiltaan. Oleellista on aktiivinen osallistuminen, sitoutuminen sekä vuorovaikutus ja keskustelu. Tutor-opiskelijat osallistuvat myös Riverian toiminnan esittelyyn ja markkinointiin.

Tarkemmat toimintaohjeet opiskelijakunta- ja tutor -toiminnasta löytyvät Riverian intrasta Tutkinto-koulutus – Opiskelun tuki ja yhteisöllisyys – Opiskelijatoiminta -sivulta.

4.3 Asuntolatoiminta

Mitä?

Asuntolatoiminnan tavoitteena on mahdollistaa asuminen ja opiskelu turallisessa ja viihtyisässä ympäristössä. Asuntolaohjaajat tukevat opiskelijoita asumiseen, elämiseen ja itsenäistymiseen liittyvissä asioissa. Yhteisöasuminen edistää myös asuntolassa asuvien opiskelijoiden sosiaalisten ja yhdessä työskentelyn taitojen oppimista.

Asumiseen ja itsenäistymiseen liittyvän ohjauksen lisäksi järjestämme toimintaa, joka tukee opiskelijoita opiskelussa ja tarjoaa heille mielekästä tekemistä vapaa-aikana.

Tarjoamme harrastusmahdollisuuksia opiskelijoille, etenkin asuntolassa asuville.

Miten?

Joensuussa, Kiteellä, Lieksassa, Nurmeksessa ja Valtimolla sijaitsevat asuntolat on tarkoitettu ensisijaisesti alle 18-vuotiaille pitkämatkalaisille sekä opintonsa aloittaville oppivelvollisuuden piirissä oleville opiskelijoille. Asuntolapaikka myönnetään yhdeksi toimintavuodeksi kerrallaan. Asuntolassa voivat asua ne henkilöt, joille on myönnetty asumisoikeus. Asuntolassa asumisesta ei peritä vuokraa ammatillista tutkintoa tai ammatilliseen tutkintoon valmentavassa (TUVA) koulutuksessa opiskelevilta Riverian opiskelijoilta (L 531/2017, 103 §).

Asuntoloissa noudatetaan Riverian yhteisiä asuntolan järjestyssääntöjä, jotka on luotu kaikkien opiskelijoiden ja asuinympäristön turvallisuuden ja viihtyvyyden takaamiseksi. Jokaisella asuntolalla on oma myös turvallisuussuunnitelma.

Tarkemmat ohjeet asuntolatoiminnan toteuttamisesta löytyvät Riverian intrasta Tutkintokoulutus – Opiskelun tuki ja yhteisöllisyys – Asuntolatoiminta -sivulta.

5 TERVEYS

5.1 Opiskelijaterveydenhuolto

Mitä?

Opiskeluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010, 17 §) mukaista opiskeluterveydenhuoltoa, jota toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri.

Opiskeluterveydenhuollon palveluilla 1) edistetään ja seurataan oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä opiskeluympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta, 2) edistetään ja seurataan opiskelijoiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja opiskelukykyä sekä 3) tunnistetaan opiskelijoiden varhaisen tuen tarpeet ja järjestetään tarvittava tuki sekä ohjataan hoitoon ja tutkimuksiin.

Opiskeluterveydenhuolto sisältää opiskelijan terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, jotka on järjestetty yhtenäisenä kokonaisuutena. Opiskeluterveydenhuolto on opiskelijalle maksutonta lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja terveysasemilla.

Miten?

Opiskeluterveydenhuolto toteutuu sekä yhteisöllisenä ja yksilöllisenä opiskeluhuoltona.

Terveydenhoitaja osallistuu yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen, suunnitteluun ja kehittämiseen yhdessä Riverian henkilöstön kanssa. Terveydenhoitajat ovat mukana tuloaluekohtaisissa opiskeluhuoltoryhmissä, joiden päätehtävä on yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttaminen edistämällä opiskeluympäristön terveellisyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta. Lisäksi terveydenhoitajat toimivat yksikön kriisityön asiantuntijoina.

Opiskelijalla on oikeus myös yksilökohtaisiin opiskeluterveydenhuollon palveluihin. Palvelut pitävät sisällään lakisääteiset tarkastukset, terveydenhoitajan vastaanottotoiminnan ja sairaanhoidon.

Turvaamme yhteistyössä alueemme toimijoiden kanssa terveydenhoitoon liittyvät palvelut opiskelijoille.

Kuva 8. Yksilökohtaisen opiskeluterveydenhuollon palvelut

Riverian oppilaitosten sijaintikunnissa opiskelijoiden sairaanhoitopalvelut annetaan terveysasemilta ja/tai opiskeluterveydenhuollosta. Opiskelija voi hakeutua myös kotikuntansa terveyspalveluihin. Päivystyksellisissä asioissa opiskelija ohjataan tai saatetaan tarvittaessa terveyskeskukseen tai päivystykseen hoitoon.

Tarkemmat ohjeet opiskelijaterveydenhuollosta löytyvät Riverian intrasta Tutkintokoulutus – Opiskelun tuki ja yhteisöllisyys – Opiskeluhuolto -sivulta.

5.2 Kuraattori- ja psykologipalvelut

Mitä?

Kuraattori- ja psykologipalveluista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013). Niillä tarkoitetaan opiskeluhuollon psykologin ja kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla 1) edistetään opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa sekä 2) tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Jokaisen oppilaitoksen käytettävissä on oltava sellaisen opiskeluhuollon vastaavan kuraattorin palveluja, joka on sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu ammattihenkilö, sekä psykologin palveluja.

Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

Miten?

Riveriassa kuraattorit osallistuvat sekä yksilökohtaisen että yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitelmalliseen toteuttamiseen, kehittämiseen ja arviointiin. Kuraattorin vastuualueena on opiskelijoiden psykososiaalinen tukeminen. Kuraattoritoiminnalla pyritään vahvistamaan opiskelijoiden oppimisen sosiaalisia ja psyykkisiä edellytyksiä sekä edistämään opiskelijoiden tervettä kehitystä ja toimintakykyä. Kuraattori selvittää opiskelijoiden erilaisia sosiaalisia ja psyykkisiä ongelmatilanteita, käy yksilöllisiä ja yhteisöllisiä tukikeskusteluja, luo tarvittaessa opiskelijoiden tueksi psykososiaalisia tukiverkostoja sekä ohjaa opiskelijoita tarvittaessa jatkohoitoon, esimerkiksi psykologille tai oppilaitoksen ulkopuolisille tahoille. Kuraattori pyrkii varmistamaan sen, että opiskelija saa tarvitsemansa tukitoimet opiskelun sujumiseksi.

Tarjoamme matalan kynnyksen opiskeluhoitopalveluita niitä tarvitseville opiskelijoille.

Yksilökohtaisen asiakastyön rinnalla kuraattori voi toimia myös opiskelijaryhmien kanssa. Yhteydenpito opiskelijoiden huoltajiin ja muihin opiskelijoiden kanssa työskenteleviin tahoihin on myös oleellinen osa kuraattorin työtä. Kuraattorit tekevät aktiivista yhteistyötä esimerkiksi aikuissosiaalityön, lastensuojelun, KELAN, mielenterveys- ja päihdepalveluiden, etsivän nuorisotyön, poliisin, asumispalveluiden sekä nuorten työpajojen kanssa.

Kuraattorit osallistuvat myös opetus- ja kasvatustyön suunnitteluun ja kehittämiseen sekä turvallisen ja hyvinvoivan oppimisympäristön luomiseen oppilaitoksissa. Lisäksi kuraattorit osallistuvat tulosaluekohtaisiin opiskeluhoitoryhmiin sekä toimivat yksikön kriisityön asiantuntijoina. Kuraattori tukee opettajia, asuntolaohjaajia ja muuta henkilöstöä erilaisten vaikeiden tilanteiden ennaltaehkäisemisessä, selvittämisessä ja ratkaisemisessa.

Psykologipalvelun tarkoituksena on osana opiskeluhoitotyötä tukea opiskelijoiden ja koko oppilaitoksen hyvinvointia tarjoamalla ohjausta ja neuvontaa psyykkiseen hyvinvointiin ja opintojen sujumiseen liittyvissä asioissa, edistää ongelmien varhaista tunnistamista sekä ennaltaehkäistä opintojen keskeyttämistä. Psykologi pyrkii tunnistamaan alkavat tai jo olemassa olevat mielenterveydelliset häiriöt, käy yksilöllisiä ja yhteisöllisiä tukikeskusteluja, selvittää ja tutkii opiskelijoiden oppimiseen liittyviä vaikeuksia ja arvioi mahdollisen jatkohoidon tarvetta. Psykologille ohjautuminen tapahtuu pääsääntöisesti opiskeluhoitohenkilöstön välityksellä.

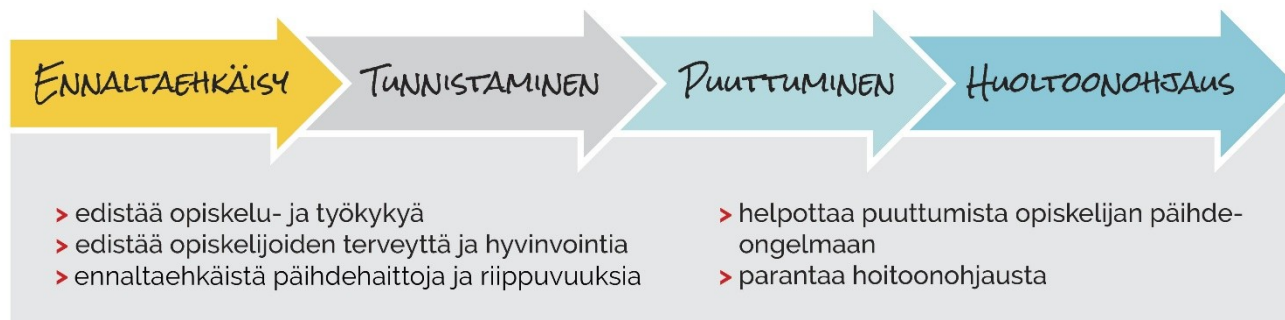
Psykologit osallistuvat myös tulosaluekohtaisiin opiskeluhoitoryhmiin ja toimivat yksikön kriisityön asiantuntijoina.

Tarkemmat ohjeet kuraattori- ja psykologipalveluista löytyvät Riverian intrasta Tutkintokoulutus – Opiskelun tuki ja yhteisöllisyys – Opiskeluhoito -sivulta.

5.3 Päihteiden käytön ennalta ehkäisy

Mitä?

Riverian ennaltaehkäisevä päihdetyö on osa hyvinvoinnin, terveyden sekä turvallisuuden edistämistä. Ehkäisevän päihdetyön avulla pyritään lisäämään opiskelijoiden ymmärrystä päihteiden käytöstä, niiden vaikutuksista sekä niihin liittyvistä erilaisista ilmiöistä. Lisäksi opiskelijoita kannustetaan tekemään hyvinvointia edistäviä valintoja. Tavoitteena on vähentää päihteiden käytön tuomia riskejä.

Kuva 9. Ehkäisevän päihdetyön kokonaisuus

Riveriassa ennaltaehkäisevä työ jakautuu kaikille opiskelijoille suunnattuun sosiaaliseen vahvistamiseen ja yleiseen ehkäisyyn sekä tiettyihin yksilöihin kohdennettuun riskiehkäisyyn.

Miten?

Riveriassa toteutetaan ennaltaehkäisevää päihdetyötä osana normaalia opetustyötä ja opiskelijoiden ammatillisen kasvua. Päihteettömyyteen kannustavia oppisisältöjä kuuluu sekä ammatillisiin opintoihin että yhteisiin opintoihin. Opiskelijan hyvinvointia kartoitetaan myös HOKS-keskusteluissa yhdessä oma- valmentajan kanssa.

Lisäksi Riveriassa järjestetään vuosittain päihteisiin/päihteettömyyteen kannustavia tapahtumia ja luentoja. Tilaisuudet järjestetään yhteistyössä paikallisten yhteistyökumppaneiden ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen, Siun soten kanssa. Teematuntien ja päivien sisältöjä voidaan ideoida ja toteuttaa osana ammatillisia opintoja sekä yhteistyössä opiskelijoiden ja opiskelijakunnan kanssa.

Opiskeluterveydenhuollossa tuetaan opiskelijan päihteettömyyttä ja päihteiden riskikäytön ennalta ehkäisyä. Terveystarkastuksen ja -tapaamisten yhteydessä annetaan tietoa alkoholinkäytön tai muun päihdekäytön vaikutuksista terveyteen ja opiskelukykyn.

**Riveria on savuton ja
päihteetön oppilaitos.**

Tarkemmat toimintaohjeet päihteiden käytön ennaltaehkäisystä, varhaisesta puuttumisesta, hoitoon ohjauksesta ja huumausainetestauksesta löytyvät Riverian intrasta Tutkintokoulutus – Opiskelun tuki ja yhteisöllisyys – Opiskeluhoito -sivulta.

6 TURVALLISUUS

6.1 Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennalta ehkäisy

Mitä?

Kiusaamisen ennaltaehkäiseminen on osa oppilaitoksen yhteisöllistä opiskeluhoitoa, ja vastuu sen toteuttamisesta kuuluu kaikille oppilaitoksessa työskenteleville. Riveriassa kiusaamisen ennaltaehkäiseminen ja yhteisön hyvinvoinnin edistäminen ovat tulosaluekohtaisten opiskeluhoitoryhmien keskeisiä tehtäviä. Yhteisenä tavoitteena on **hyvinvointia rakentava toimintakulttuuri**.

Miten?

Riveriassa jokainen henkilökuntaan kuuluva osoittaa omalla esimerkillään ja toiminnallaan ehdottoman kielteistä suhtautumista kiusaamisen kaikkiin muotoihin. Kiusaamiseen on puututtava välittömästi, ettei se jatku tai pahene.

**Emme salli kiusaamista.
Puutumme siihen aktiivisesti.**

Kiusaamisen puuttumisen huoneentaulu riverialaisille
1. Kannusta opiskelijoita kertomaan kiusaamisesta.
2. Selvitä tapahtumat.
3. Keskustele kiusatun kanssa kahden kesken.
4. Keskustele kiusaajan tai kiusaajien kanssa.
5. Ota yhteyttä opiskeluhoitoon.
6. Ota tarvittaessa yhteyttä alaikäisen huoltajaan, kerro tapahtuneesta.
7. Kiusaaminen on koko yhteisön asia, jota tulee soveltuvin osin käsitellä opiskelijoiden kanssa.
8. Seuraa tilanteen kehittymistä.
9. Opiskelun tuen ryhmässä käsitellään kiusaamisen ennaltaehkäiseviä toimia sekä mahdollisia ryhmäkohtaisia toimenpiteitä.

Riveriassa voidaan käyttää sovittelua kiusaamiseen puuttumisen menetelmänä ja hyödynnetään tarvittaessa muita palveluja ja tuen muotoja. Tarkemmat toimintaohjeet kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennalta ehkäisystä löytyvät Riverian intrasta Tutkintokoulutus – Opiskelun tuki ja yhteisöllisyys – Opiskeluhoito -sivulta.

6.2 Toiminta kriisitilanteissa

Mitä?

Psykososiaalisen tuen tarve on ilmeinen äkillisissä kriisitilanteissa, esimerkiksi oppilaitosyhteisön jäsenen kuollessa, vakavassa tapaturmassa, vakavassa sairauskohtauksessa, itsemurhayrityksessä, vakavan väkivallan uhkatilanteessa tai oppilaitokseen kohdistuvassa uhkatilanteessa sekä suuronnettomuustilanteessa.

Miten?

Riveriassa on laadittu kriisisuunnitelma, joka ohjaa toimintaamme kokonaisvaltaisesti erilaisissa äkillisissä kriiseissä, myös psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestämisessä sekä kriisiviestinnässä.

Riverian toimintavalmius kriisitilanteessa perustuu etukäteen valmisteltuun toimintamalliin, joka on kuvattu kriisisuunnitelmassa.

Käytännössä turvallisuuden tilannejohtoryhmä päättää äkillisessä kriisitilanteessa tukitoimista ja tarvittaessa kokoontuu mahdollisimman nopeasti arvioimaan tilannetta.

Jokaisessa Riverian koulutusyksikössä toimii kriisiryhmä ja siinä toimii nimetyt henkilöt Riveriasta ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelta ja seurakunnasta. Nämä henkisen tuen kriisiryhmät toimivat turvallisuuden tilannejohtoryhmän ohjeistamana.

Riverian kriisisuunnitelma löytyy Riverian intrasta Oppilaitosturvallisuuden sivustolta sekä Tutkinto-koulutus – Opiskelun tuki ja yhteisöllisyys – Opiskeluhoito -sivulta. Suunnitelma päivitetään tarvittaessa ja lakimuutosten yhteydessä.

Henkilöstön perehdyttämisestä ja toiminnasta vastaavat turvallisuuden tilannejohtoryhmä, tiimipäälliköt, opiskeluhoitoon asiantuntija ja kriisiryhmien jäsenet yhdessä.

Opiskelijan hyvinvointisuunnitelma 1.8.2025 alkaen

POHJOIS-KARJALAN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ RIVERIA

PL 70 (Peltolankatu 4), 80101 Joensuu
p. 013 244 200
etunimi.sukunimi@riveria.fi

- // Joensuun koulutusyksikkö
- // Kiteen koulutusyksikkö
- // Lieksan koulutusyksikkö
- // Nurmeksien koulutusyksikkö
- // Outokummun koulutusyksikkö
- // Valtimon koulutusyksikkö

Jäsenkunnat 1.1.2020

- // Ilomantsi
- // Joensuu
- // Juuka
- // Kitee
- // Kontiolahti
- // Lieksa
- // Liperi
- // Nurmee
- // Outokumpu
- // Polvijärvi
- // Rääkkylä
- // Tohmajärvi